

PASTERSTWO (34) *sb n*

pasterstwo (32), **pastyrstwo** (2) *KromRozm III, NiemObr.*

a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie); e prawdopodobnie pochylone (tak w pasterski), o prawdopodobnie jasne (tak w -stwo).

sg *N* pastérstwo (7). ◇ *G* pastérstwa (11). ◇ *A* pastérstwo (13). ◇ *I* pastérstw(e)m (1). ◇ *L* pastérstwie (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.: pasterstwo.

Bycie pasterzem, funkcja, działalność pasterza; pastoralis res, pastoratus; pastoris officium a. conditio; pastoritia res a. ars Cn (34) :

I. Od znac. podstawowego (5) : *BibRadz I 3b marg; BielKron 264v; MycPrz I A4v; I Akob fyn Izáákow [...] zmlodości proftym się być pokázował/ páłterftwem się bawiąc SkarŻyw 346.*

Szereg: »pasterstwo, oranina« (1): Páłterftwo/ Orániná/ y z Aeneáfową Burdą słynie/ poki Rzym Krześciánftwá głową. RybGęśli B3.

II. Od znac. przenośnych (29) :

1. Od znac. ‘władca świecki lub wysoki urzędnik’ (2) : Kogo Pan Bog pozowie do Rady á do spraw Koronnych [...] iáko ma swoy ftan poczciwy w tym wrzędzie zachować. [...] gdzie by pan káždy miał ná to ołobiwe [!] baczenie mieć/ y kogo/ y iáko do tego páłterftwá do łiebie miałby przypuścić á powołać *RejZwierc 40v; [PismaPolit 489]*.

pasterstwo czyje (1): pánowie winni mieć pieczę o ich [poddanych] dobre/ y poczciwe: [...] y ftąd też/ áby bogu vmieli liczbę dać páłterftwá swego. GórnDworz Gg5.

2. Od znac. ‘przywódca, opiekun religijny’ (24) : Bo y on łam [Chrystus] ápoštoły y ony drugie vcznye/ y Pyotrá ná páłtyrftwo y władánye kroleftwem nyebyełkim ftawił *KromRozm III 15; SkarŻyw [236]*.

pasterstwo czyje (2): A nákoniec/ thák iáko Páweł s. o łobie piłze. Iż mi iuż Pan moy obiecał dać onę koronę zázwdy świeżá á nigdy nie zwiędłá/ zá wierne páłterftwo á zá wierne łzáfárftwo moje. RejPos 346v, 124.

pasterstwo czyje [= w czyim imieniu] (1): Zápomniawfzy tego co Pan rzekł Apoštołom swoim/ gdy ie rozfylał ná to łwięte páłterftwo łwoie RejPos 124.

Szereg: »pasterstwo a szafarstwo« (2): Zápomniawfzy záłię co im [pasterzom] Pad [!] powiedzieć á obiecać raczył/ zá tę łtáteczność tego łzáfárftwá á tego páłterftwá ich RejPos 124, 346v.

W przen (1) :

Wyrażenie: »pasterstwo dusz ludzkich« (1): PÁłterftwo dułz ludzkich/ iáko wielkiey miłości ku Bogu znákiem iełt/ ták też wielką z łobą zapłátę niełie SkarŻyw 238.

a. Od znac. ‘kapłan, duchowny chrześcijański’ (18) :

pasterstwo czyje (3): iż w kthorymkolwiek páłterzu nie będzie łálki á miłofierdzia á podpomozenia Duchá łwiętego/ iuż łłábe iełt páłterftwo iego RejAp 35; RejPos 123v; RejZwierc 192.

pasterstwo czyje [= w czyim imieniu] (1): RejZwierc 130v cf Szereg.

Wyrażenie: »duchowne pasterstwo« (1): nikt wtym wątpić nie może/ iż teraz Grekowie y wżyſcy tego ſtárſzego kościoła Bożego nie ſłucháiący/ [...] áni mocy y błogoſławieńſtwá od niego ná duchowne páłterſtwo nie bierzący: odſzczepieńcy ſą *SkarJedn* 160.

Szereg: »urzędy a pasterstwo« (1): Abowiem ſłuchay iáko ty niedbálce o ten poćiwy żiwot ſwoy piſmo rozlicznemi przezwilki zowie. Zowie drugie zálie ktore thu ná vrzędy ſwe á ná páłterſtwo ſwe do owieczek ſwoich wyſádził/ pſy niememi z gárdły zátuczónemi *RejZwierc* 130v.

α. Od znac. papież' (13) :

pasterstwo nad kim (1): *SkarKaz* 607a cf »przełożeńſtwo i pasterstwo«.

pasterstwo czyje [w tym: *ai poss* (1), *G sb* (1)] (2): Nie ták ſię zá czáſu Apoſtołow/ tu ieſzcze ná ziemi żywiących pokazało/ co to ieſt Piotrowá opoká y Páłterſtwo *SkarJedn* 81, 80.

Wyrażenia: »pasterstwo Kościoła Bożego, w Kościele Chrystusowym« (2:1): Na przywileie y nawyżſze Páłterſtwo y Biſkupſtwo Piotrá S. w kościele Chryſtuſowym/ wſtąpili právem Bożym Biſkupowie Rzymſcy *SkarJedn* 101, 117; *LatHar* 625.

»nawyższe pasterstwo« [szyk 4:1] (5): Poki Chryſtus Pan Bog náſz widomy tu ná ziemi známi mieſzkał/ [...] poty iemu Namieſtniká y Wikáryego nie potrzebá było. Y przeto nawyżſzego Páłterſtwá y kluczy Piotrowi S. [...] nie oddał/ áż po ſmierci ſwey *SkarJedn* 56, A8, 101, 117; *SkarŻyw* 596 marg.

»pasterstwo owiec« (1): ſmieiáli mowić [heretycy]/ że mu [św. Piotrowi] Pan przytym páłterſtwá owiec ſwoich nie zleca? *SkarJedn* 77.

»powszechne pasterstwo« (1): iż nikt gruntowniey w náukę prawdy Chryſtuſowej nie tráfił/ iedno tęn ktory ná ſtolicy Piotrá S. y vrzędzie powſzechnego páłterſtwá ſiedział. *SkarJedn* 146.

»pasterstwo wſzytkiego ſwiata« (1): Piotr S. przy wyznániu y nagrodzie troiákiego záprzenia wziął Páłterſtwo wſzytkiego ſwiátá. *SkarJedn* d8v.

»widome pasterstwo« (1): BOże/ [...] rácz miłoſciwie weyźrzyć ná ſługę twego N. ktoremuſ widome páłterſtwo kościoła twego zlecić raczył *LatHar* 625.

Szeregi: »pasterstwo i biskupstwo« (2): Ná przywileie y nawyżſze Páłterſtwo y Biſkupſtwo Piotrá S. w kościele Chryſtuſowym/ wſtąpili právem Bożym Biſkupowie Rzymſcy *SkarJedn* A8, 101.

»przełożeńſtwo i pasterstwo« (1): Znáczna tedy ieſt rožnoſć y w tym obierániu ktore Pan czyni Piotra ſ. od innych Apoſtołow/ gdy [...] ofobne nád inne ná innym mieyſcu przywileie dáie/ á zwálzczá przełożeńſtwo y páłterſtwo nád nimi. *SkarKaz* 607a.

»pasterstwo i (u)rząd« [szyk 1:1] (2): Biſkupi [...] im dáley ſię od czáſow Apoſtołſkich odſadzáli/ tym więcey páłterſtwá y rządu Piotrowego potrzebowali. *SkarJedn* 80, 117.

3. Od znac. 'Chrystus' (3) : Ktore páłterſtwo z ſtrony ofiarownictwá przyczyta pánu Chriſtuſowi Piſarz liſtu do Hebreow *CzechEp* 332.

Wyrażenia: »najwyższe i najprzedniejsze pastyrstwo« (1): A gdy [św. Piotr] pánu Chriſtuſowi przyznawa naywyżſze y nayprzednieyſze páłtyrſtwo/ znáć iże ſiebie fáme⁸⁰ niewywyżſzał *NiemObr* 43.

»ſwięte pasterstwo [czyje]« (1): iż tę ſzkodę á to przewinienie/ ktore były thy nędzne owieczki záſłużyły á przewiniły/ ſam záłtąpił á ſam wziął ná ſię/ [...] y ledwiechmy tego oczymá ſwemi nye

widzyeli/ iż ták ieft/ á ták było/ y ták fie okazało/ [...] to wierne á święte pásterstwo fwoie. *RejPos* 122v.

Cf **PASTERZOW**

LWil